

Vuk'uzenzele

Produced by: Government Communication & Information System (GCIS) English/Afrikaans April 2022 Uitgawe 1

New investments prepare ground for jobs, growth

■ The fourth South African Investment Conference attracted new investment in renewable energy.

Allison Cooper

South Africa has already reached 95% of the five-year R1.2 trillion investment target set by President Cyril Ramaphosa four

years ago to bolster economic growth and stimulate employment. President Ramaphosa confirmed this recently, at the 4th SA Investment Conference (SAIC), which reaffirmed SA as an attrac-

tive business, investment and tourism destination. The conference secured a further 80 investment pledges, valued at R332 billion. "With the pledges we have received today – and with cancellations and additions

we have heard about from investors in previous conferences – we have now taken the total level of investment pledged at the four investment conferences to R1.14 trillion," the President said. "This means we are now only R60 billion short of our target. I expect that by next year we will not just reach our target – we will exceed it," he added.

New investment commitments

The SAIC commitments are impressive, not only in value, but also in the diversity of projects they represent, the President said. Commitments were made by companies from South Africa, Belgium, Canada, China, Czech Republic, Finland, France, Germany, Ireland, Mauritius,

Norway, Pakistan, Sweden, Turkey, United Arab Emirates, United States and the United Kingdom. The African Development Bank pledged R42.5 billion over the next five years, to support public and private sector investments in the priority areas of agriculture, renewable energy, transport, youth employment, health and vaccines manufacturing, among others. "We know South Africa is bankable," said African Development Bank Group President Dr Akinwumi Adesina. South African Breweries pledged a further R920 million into its Prospection and Ibhayi breweries, ramping up its total commitment to R4.5 billion.

Cont. page 2

To read *Vuk'uzenzele* download the GOVAPP on:

Search for SA Government on Google playstore or appstore

CONTACT US

Website: www.gcis.gov.za
www.vukuzenzele.gov.za

Tshedimosetso House:
1035 cnr Frances Baard and Festival streets, Hatfield, Pretoria, 0083

[Vuk'uzenzele](#)[@VukuzenzeleNews](#)

Email: vukuzenzele@gcis.gov.za
Tel: (+27) 12 473 0103

Spesiale tribunaal toon dat misdadaad nie lonend is nie

Allison Cooper

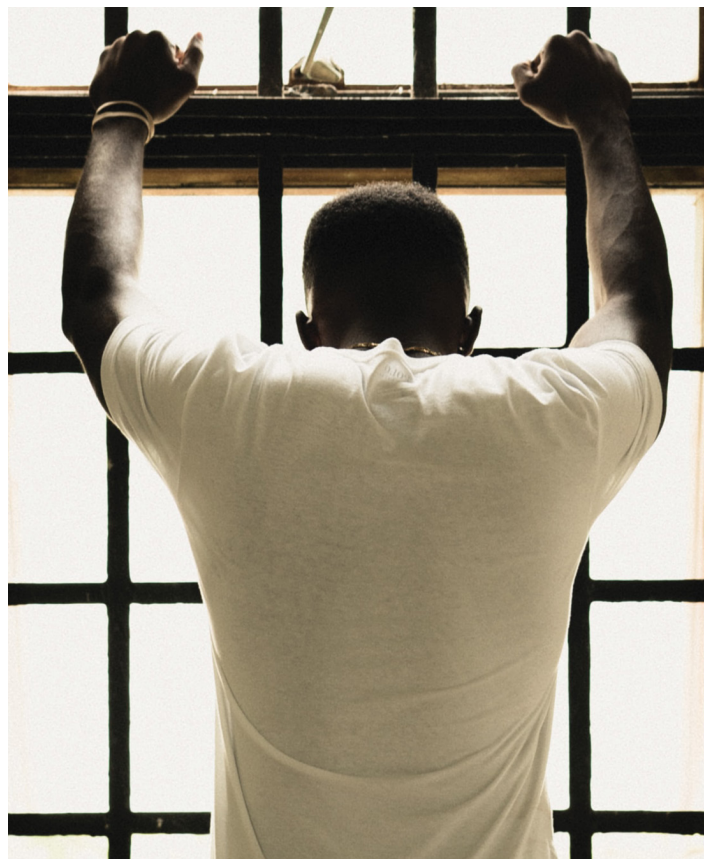
Verskeie burgers het tydens die onlangse presidensiële imbizo in Mahikeng hul kommer oor die tempo van die stryd teen korrupsie uitgespreek. Hulle het vir my gesê wat ek in baie ander gemeenskappe regoor die land gehoor het – dat die identiteit van oortreders van sodanige misdade bekend is, veral omdat hulle met die opbrengs van hul misdade spog.

Maar die arm van die gereg is lank. Diegene wat by die Staat gesteel het, glo dalk dat hulle daarmee weggekome het, maar hulle dade sal hulle uiteindelik inhaal; ongeag wie hulle is en watter poste hulle beklee.

Hulle sal leer dat misdadaad nie lonend is nie.

Een van ons doeltreffendste wapens in die stryd teen korrupsie en staatskaping in dié opsig is die spesiale tribunaal van die spesiale ondersoekende eenheid (SOE) wat in 2019 van stapel gestuur is.

Hulle beoordeel sake deur die SOE vir siviele regsdinge ingestel nadat laasgenoemde hul ondersoek afgehandel het. Die spesiale tribunaal is opgestel om regsdinge te bespoedig. Dié benadering het dit moontlik gemaak om staatsfondse en -bates wat tydens korrupsie verlore gegaan het, gouer

terug te kry en vermy vertraging in hooggeregshofe waar die SOE saam met ander gedingvoerders hul beurt moet afwag.

Die SOE kan reddingsbevele en die vries van bates versoek om verdere verliese vir die Staat te voorkom. Dit is van belang, aangesien oortreders wat onder verdenking staan dikwels groot moeite doen om hul korrupsie-gewin rond te skuif, weg te steek of daarvan ontslae te raak.

Die spesiale tribunaal het onbetwyfeld die spel verander. Die tribunaal het sedert hul stigting ongeveer R8.6 miljard vanuit onwettige kontrakte teruggekry.

Die vervolging van oortreders is nie genoeg-

saam vir die stryd teen korrupsie om as doeltreffend beskou te word nie. Die opbrengste van hul misdade moet teruggekry word. Dié geld behoort aan burgers en behoort gebruik te word om aan hul behoeftes te voorsien.

Die spesiale tribunaal het onlangs twee konstruksie-maatskappye beveel om die winste wat hulle verdien het vanuit R40 miljoen in kontrakte om die Beitbrug-grensheining te bou, terug te gee. Dit was na aanleiding van 'n SOE-onderzoek wat 'n aantal ongerymdhede ontbloeit het, waaronder 'n voorafbetaling aan die maatskappye deur die departement van openbare werke en infrastruktuur.

Die tribunaal het in net

die afgelope paar weke onreëlmatige en onwettige kontrakte na aanleiding van KOVID-verwante verkryging ter waarde van meer as R100 miljoen hersien en tersyde gestel.

Die spesiale tribunaal het ook sukses behaal en geld teruggekry by senior uitvoerende beamptes in ondernemings in staatsbesit wat by onreëlmatige sake-aktiwiteite betrokke was. Byvoorbeeld, 'n voormalige uitvoerende beampte van Transnet is beveel om R26 miljoen te betaal wat hy ontvang het as aandeelhouer van 'n konsultant-ingenieursfirma wat aan Transnet gekontrakteer was terwyl hy 'n voltydse werknemer was.

Die SOE het die tribunaal in etlike sake genader om die betaling van pensioenvoordele aan staatsamptenare wat by finansiële ongerymdhede of nuttelose en verkwisende besteding verwickel is, te vertraag hangende die uitslag van hul ondersoek.

Die sake voor die spesiale tribunaal dui aan dat baie werk steeds gedoen moet word om leiding en bestuur regoor alle takke van die Staat te versterk. Dit dui op ernstige foute deur die rekenpligtige beamptes en 'n versuim om aan die wette en regulasies wat verkryging omskryf, te voldoen.

Ek het voorheen gesê dat dit moeilik sal wees om

die oorlog teen korrupsie te wen en dat dit tyd sal neem om die ontsaglike, verskanste webbe van beskermheerskap los te torring.

Ek hou steeds vol dat ons net so hard teen korrupsie in die privaatsektor moet baklei, want vir elke staatsamptenaar wat bereid is om omkoopgeld te ontvang, is daar 'n sakepersoon wat bereid is om omkoopgeld te betaal.

Dié korrupte verhoudings het die kapasiteit van Staat om hul mandate te lewer, verweer. Dit het die Staat se pogings om behoorlike gesondheidsorg te verskaf, skoon water te lewer en 'n deurlopende kragvoorraad vir gemeenskappe en ondernemings te verseker, vertraag.

Ons is egter, soos wat die spesiale tribunaal gedemonstreer het, besig om stadig maar seker die deurslag te gee. Oortreders word nie net in hegtenis geneem en verskyn voor die hof nie – hulle moet ook die opbrengs van hul misdade verbeur.

Daar is steeds 'n lang pad vorentoe en daar is 'n enorme bedrag gesteelde staatsfondse wat nog teruggekry moet word, maar die SOE en die spesiale tribunaal het 'n goeie wegspring gehad en ek is vol vertroue dat daar baie meer sukses in die komende maande en jare behaal sal word.

President Cyril Ramaphosa has described his Presidential Imbizo in the North West province as a success after holding a fruitful session with community members.

The imbizo was held recently in Mmabatho Stadium in the Ngaka Modiri Molema District Municipality where scores of residents had gathered.

President Ramaphosa interacted with people and listened to their experiences of daily life in the province, service delivery challenges as well as their initiatives and solutions to improve socio-economic conditions.

The President was flanked by a number of his Cabinet Ministers, including Minister of Transport Fikile Mbalula, Cooperative Governance and Traditional Affairs Minister Nkosazana Dlamini Zuma, Employment and Labour Minister Thulas Nxesi, Minister in the Presidency Mondli Gungubele, Minister of

President concludes North West Imbizo on a high note

PI

Tourism Lindiwe Sisulu, Social Development Minister Lindiwe Zulu and Mineral Resources and Energy Gwede Mantashe, among others.

The President told the community members that he had heard their cries and that government will

be focusing more on service delivery.

"We had a very fruitful session with the community ... the residents were able to raise their concerns and complaints but they also put suggestions forward, and what we need to do better, so I

found it very enriching.

"We are going to be focusing more and more on service delivery. Many of the issues that were raised were of a service delivery nature, there was so much enthusiasm that nearly all of them wanted to speak," the President said.

President Ramaphosa said it had been great to hear people speaking openly and freely as this is what enriches democracy.

The Imbizo also provided an opportunity to inspire new thinking, different ideas, and suggestions on how to fix the challenges that exist.

"I am grateful that the Ministers were present and were able to respond to many of the issues that have been raised."

He said the District

Development Model was moving into top gear. "We are going to be utilising it more and more so that as the government we stop working in silos, we must work together in an integrated way.

"I am very pleased that most of the replies that were given here are a clear demonstration that we are now becoming more and more integrated and we are going to address the challenges that our people have faced."

The President told the community members that government will focus more on service delivery and the Ministers would return to the area with a number of programmes focusing on what needs to be done. – **SAnews.gov.za**

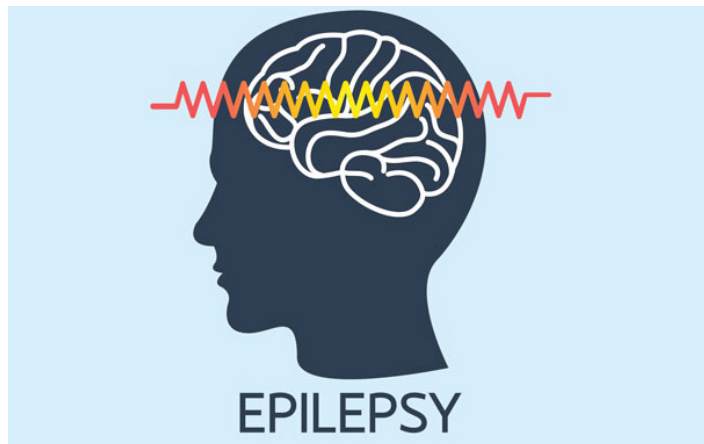
Alles wat jy oor epilepsie moet weet

Die meeste mense wat epilepsie het, kan 'n normale lewe lei as hulle hul medisyne neem en die siekte goed bestuur.

Epilepsie is, volgens dr. Nhlakanipho Gumede, die kliniese bestuurder van mediese dienste by Harry Gwala-streekshospitaal in Pietermaritzburg, nie 'n sielkundige steuring, siekte of kwaal nie en is ook nie aansteeklik nie.

Hy verduidelik dat epilepsie 'n neurologiese siekte is wat gekenmerk word deur skielike en herhaalde sensoriese verstourings, verlies van bewussyn of stuiptrekkings wat verband hou met abnormale elektriese aktiwiteit in die brein.

"Die brein bestaan uit miljarde senukele (neurone) wat deur elektriese en chemiese seine kommunikeer. 'n Skielike, oormatige elektriese ontlading wat die

normale aktiwiteit van die senukele versteur, kan tot 'n aanval lei.

"'n Enkele aanval beteken nie noodwendig dat jy epilepsie het nie. 'n Diagnose deur 'n mediese praktisyn moet dit bevestig," sê hy.

Tagtig persent van mense met epilepsie sal, volgens Epilepsie Suid-Afrika, hul aanvalle met medisyne kan beheer.

Oorsake en aanvalle

In ses uit tien mense is die oorsaak van epilepsie

onbekend. In die ander 40% kan dit deur 'n kopbesering, besering tydens die geboorteproses, alkohol- en dwelmmisbruik, veroudering of 'n metabooliese of biochemiese versteuring of wanbalans veroorsaak word.

Dr. Gumede sê dat die tekens en simptome van epilepsie wissel en op verskeie maniere te voorskyn kom, waaronder algemene ligte epilepsie oftewel afwesighedsaanvalle (petit mal), wanneer iemand uitdrukkingloos staar; algemene

toniese-kloniese aanvalle (grand mal), wat meestal begin met die liggaam wat styftrek voordat die persoon bewusteloos raak en rukbewegings het; en komplekse gedeeltelike aanvalle, wat 'n uitwerking het op 'n sekere deel van die brein.

'n Petit mal-aanval duur slegs vir 'n paar sekondes en die persoon kan onbewus wees daarvan dat hulle 'n aanval gehad het. Tydens 'n grand mal-aanval kan die persoon se lippe 'n blou skynsel hê wat verdof wanneer hul weer normaal asemhaal. Grand mal-aanvalle duur gewoonlik 'n paar minute.

"Beskerm die persoon teen besering deur die voorwerpe rondom hulle te verwyder en hul kop te steun. Moenie hul bewegings beperk of enigiets in hul mond plaas nie. Ondersteun asemhaling deur die persoon op hul sy te draai

wanneer die aanval tot 'n einde kom. Bly by die persoon totdat hulle ten volle herstel het."

Die persoon kan tydens 'n komplekse gedeeltelike aanval deurmekaar, verward of dronk voorkom. Hul kan ook herhalende bewegings hê, soos om aan hul klere te trek.

"Verwyder skadelike voorwerpe en lei die persoon weg van gevaar af. Praat saggies en gerusstellend met hulle," sê dr. Gumede. **U**

* Inligting deur die KwaZulu-Nataalse Departement van Gesondheid verskaf.

Besoek Epilepsie SA se webwerf by <https://epilepsy.org.za> vir meer inligting oor epilepsie of besoek jou naaste gesondheidsorg-fasiliteit vir hulp.